

УДК 004.42

*Яценко К.А., Халімон Н.Ф., к.т.н.
Національний авіаційний університет*

ЗАСТОСУВАННЯ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ

Перші програмні геоінформаційні системи (ГІС) використовувалися для поліпшення навігаційних навичок військових. При наявності навігаційного приймача, який точно подає такі параметри як координати, напрям руху та швидкість переміщення, а ще й при використанні засобів мобільного зв'язку, ГІС показує свої найкращі властивості при експлуатації.

ГІС широко використовується в системах екологічного моніторингу – в поєднанні з аеро- та фотозйомкою, супутниковим зв'язком або локальними системами моніторингу. ГІС грає одну з ключових ролей при роботі систем стеження за перевезенням різних цінностей. Подібні системи згодом вводяться для екстрених служб та навіть використовуються туристичними операторами. Також, ГІС можуть стати в пригоді для сільськогосподарських підприємств, так як для цього потрібна об'єктивна оцінка розмірів, стану та вмісту сільгоспугідь, що пов'язано з просторовою прив'язкою та атрибутивними даними. Засоби ГІС успішно використовуються для керування лісовими ресурсами, наприклад, вибір системи лісозаготівлі, розрахунок прокладення доріг з мінімальними витратами ресурсів. За допомогою ГІС можливо розв'язати й такі задачі як ландшафтна візуалізація земельних ділянок, точне встановлення меж різного типу природних зон, а також, що актуально зі змінами в земному кліматі – можливість прогнозування поширення та припинення таких природних катаклізмів, як повені чи пожежі.

Програмні засоби, що призначені для обробки просторових даних, важливі при проектуванні та створенні будь-якої ГІС. Програмні засоби ГІС є сукупністю програмних модулів, які забезпечують роботу всіх основних функцій ГІС. З даного сегменту розробки можна виділити наступне спеціалізоване ПЗ:

- пакети обробки даних дистанційного зондування;
- пакети просторового аналізу і моделювання;
- ГІС-переглядачі;
- довідково-картографічні системи.